

Двадцять століття, безперечно, можна вважати зірковим часом для жінок, адже ніколи раніше вони не відігравали такого важливого значення практично у всіх галузях людської діяльності. Леся Українка, Джейн Addams, Ванга, Агата Крісті, Марія Кюрі, Софі Лорен, Едіт Піаф, мати Тереза, Валентина Терешкова, Індіра Ганді, Габріель Шанель, Маргарет Тетчер та багато інших відомих усього світові жінок залишили яскравий слід в історії ХХ століття.

Знамениті жінки ХХ-го століття

ми. В 1950-му році Ватикан благословив її на створення Ордену милосердя. Завдяки матері Терезі для покинутих напризволяще стариків у 1954 році було відкрито Дім вмираючих, почали діяти майстерні для безробітних, притулки. При залізничних станціях з'явилися медпункти, де можна було отримати безкоштовну медичну допомогу. В 60-х роках мати Тереза отримала дозвіл відкривати центри в Венесуелі, на Цейлоні, в Римі, Танзанії, на Кубі. В 1964 році їй було нагороджено премією імені Джавахарлала Неру, а в 1966-му – Ватиканською премією імені папи Івана XXIII. 1979-го року матері Терезі присудили Нобелівську премію. Завдяки її старанням у Нью-Йорку був відкритий перший церковний притулок для хворих СНІДом. Перше відділення Ордену було створене і на території колишнього Радянського Союзу після землетрусу у Вірменії – в Єревані, Спітаку. Сьогодні на пострадянському просторі діє вісім відділень.

їхні проблеми. Другим чоловіком Валентини Терешкової був хірург, генерал медичної служби Юрій Шапошников, який тривалий час був заступником головного хірурга Збройних сил СРСР, а потім став директором Центрального науково-дослідного інституту травматології і ортопедії. Валентина Терешкова, схоже, знайшла своє жіноче щастя з цим чоловіком, з яким прожила майже 20 років. Ще в дитинстві Валентина Терешкова мріяла не про небо, не про Космос – вона хотіла стати машиністом паровоза. А от її онук вирішив, що буде льотчиком. У жовтні 2000 року одна англійська організація назвала Валентину Терешкову “жінкою століття”.

кість мільйонерів збільшилася в чотири рази. Коли Тетчер стала прем'єр-міністром, її батька не було серед живих. Та, відповідаючи якось журналістам на запитання, кому, на її думку, вона зобов'язана своєю перемогою, вона, не задумуючись, відповіла: “Практично всім я зобов'язана своєму батькові”. Це він навчив її трудитися, бути вимогливою до себе і до людей. Це дотепер допомагає їй, дочці бакалійника, в будь-якій ситуації завжди почуватися впевнено.

Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) (1871-1913) – українська письменниця. Громадський діяч-демократ Михайло Павлик про Леся Українку сказав: “Леся просто ошелешила мене своєю освіченістю і тонким розумом. На свої роки це просто геніальна жінка”.

Вже в п'ять років Леся прекрасно грала на фортепіано, а в дев'ять років написала свій перший вірш “Надія”, який присвятила своїй улюбленій тітці. Як тільки вийшли друком перші твори Лесі Українки, молоду поетесу стали ставити в один ряд з великим українським поетом Тарасом Шевченком. Із 42 прожитих років, тридцять вона страждала від тяжкої хвороби – туберкульозу кісток і тридцять три плідно, яскраво працювала в літературі. Леся Українка започаткувала в українській літературі новий вид драматургії – одночасно і поетичної, і політичної, і інтелектуальної. Письменниця створила понад 20 діалогів, маленьких драм на зразок драматичних поем і монументальних поетичних п'єс. Та найбільшою слави здобула її “Лісова пісня”. Українською мовою Леся Українка перекладала Байрона, Гомера, Гейне, Гоголя. У житті цієї жінки було два кохання. Перше – до революціонера, смертельно хворого Сергія Мерджинського. За одну ніч біля ліжка свого друга, який помирав, Леся Українка написала драматичну поему “Одержима”. Друге кохання письменниці до Климента Квітки продовжило її життя на шість років, хоча лікарі пророчили лише два роки.

Болгарська віщунка і цілителька Ванга (1891-1996) усе своє життя перебувала ніби у двох вимірах – земного існування і вічності. Незряча Ванга без допомоги будь-якої техніки спілкувалася з тими, хто вже відійшов у вічність. Їй було достатньо звернути увагу на людину, як в її уяві, немов у кіно, “прокручувалося” все життя незнайомця. Вона все знала наперед. Ванга вважала, що саме доброта є заставою щирого серця і здоров'я і говорила: допомагаючи іншим, людина допомагає перш за все собі. І в 85 років Ванга не стомлювалася робити людям добро, вірячи у вище призначення на Землі.

Валентина Терешкова (1937р.н.) – перша в світі жінка-космонавт, яка стала для всіх жінкою-легендою. Зарубіжні газети називали її не інакше як “міс Всесвіт”. Валентина Терешкова після нелегкої праці за ткацьким верстатом поспішала не на танці, а в аероклуб. Її вабило небо. Спочатку стрибала з парашутом, а коли запропонували вступити до загону космонавтів, не задумуючись, погодилася. Крім неї, були ще три претендентки, та, говорять, що її вибрав сам Микита Хрущов. І 16 червня 1963 року весь світ почув з космосу позивні радянської “Чайки”. Валентина стала десятою людиною, яка побувала в космосі. За сприяння Микити Хрущова утворилася “космічна пара” – Валентина Терешкова і Андріян Ніколаєв. Згодом Микити Хрущова захотілося, щоб “космічна сім'я” стала зразково-показовою. Для цього Валентина Терешкова просто зобов'язана була народити дитину. Валентина Терешкова, пролежавши весь період вагітності, таки народила дівчинку Оленку. Та сімейне життя у подружжя космонавтів не склалося. Як не обурювався Брежнев, а вони все ж розлучилися. Валентина Терешкова стала кандидатом технічних наук, тривалий час керувала Комітетом радянських жінок, була головою спілки товариств дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами. В 1994 році очолила Російський центр міжнародного наукового і культурного співробітництва. Її поважали, її любили, їй писали листи жінки з усього Радянського Союзу, які сподівалися, що жінка-генерал, космонавт допоможе їм виріши-

Принцеса Діана (1961-1997) – одна з найгарніших, найблагородніших жінок ХХ-го століття, справжня перлина англійського королівського двору, принцеса Уельська стала легендою. Стати балериною Діані завадили... декілька зайвих сантиметрів зросту. І Діана стала доглядати за перестарілими людьми, потім пішла працювати у дитячий садок. Королівська сім'я ухвалила вибір спадкоємця престолу Чарльза, принца Уельського. Діана народила двох синів. Та не все було гладко у стосунках між подружжям. Хоча після розлучення Діану позбавили права називатися “її королівська Величність”, та для мільйонів людей вона залишилася “королевою людських сердець”, її називали “англійською трояндою” і обожнювали. Діана загинула в автомобільній катастрофі у вересні 1997 року.

Маргарет Тетчер (1925 р.н.) – прем'єр-міністр Великої Британії в 1979-1990 роках. Маргарет Хілда Робертс уже в десять років взяла участь у передвиборній кампанії місцевого кандидата від партії консерваторів – принесла відомості про хід виборів. На початку 50-х років Маргарет вийшла заміж за Деніса Тетчера, який забезпечив їй можливість не працювати і повністю віддатися задоволенню її політичних амбіцій. В 1959 році Маргарет Тетчер була обрана до парламенту, в 1970-му стала міністром освіти, а в 1975 році – головою Консервативної партії. В 1979 році Маргарет Тетчер була призначена прем'єр-міністром Великої Британії. Завдяки досить різким висловлюванням, діловитості, безкомпромісності, ця жінка завоювала звання “залізної леді”. Працюючи ще в міністерстві освіти, Маргарет Тетчер з метою економії бюджетних коштів виступила за відміну видачі безплатного молока учням молодших класів. Ставши прем'єр-міністром, вона відмінила субсидії малозабезпеченим, збільшивши податки з підприємців. Вона хотіла, щоб всі працювали, причому так само енергійно, як звикла працювати вона сама. Тетчер приватизувала раніше націоналізовані підприємства, підняла ціни на послуги. За її правління кількість безробітних досягла трьох мільйонів осіб. “Залізна леді” вдалася до багатьох непопулярних заходів, але, завдяки цьому, Англія була врятована від кризи, і Маргарет Тетчер знову, як за часів Черчіля, почали поважати на міжнародній арені. В країні за час правління Маргарет Тетчер кіль-

Габріель Шанель (Коко) (1883-1971) – французький модельєр жіночого одягу. “Філософом моди” ще називають цю жінку, яка забезпечила собі місце в історії минулого століття вже тим, що створила найпопулярніші серед жінок всього світу

духи “Шанель №5”, у склад яких входить близько 80 різних інгредієнтів. У світ моди “Велика Мадмуазель” Габріель Шанель принесла свободу і свіжість. Вона перша звільнила жінку від корсета, розкріпачивши її тіло, душу і навіть свідомість. На гроші свого чоловіка – армійського офіцера Бельсана, Коко відкрила майстерню із виготовлення жіночих капелюшків, куди почали заходити парижські акторки, щоб придбати екстравагантні головні убори. Шанель почала трансформувати чоловічу моду в жіночу: створювала жакети, блузки з галстуками, запонками... Ідеалом Коко були простота і функціональність. Шанель ніколи не малювала моделі на папері, вона створювала їх за допомогою ножниць і шпильок безпосередньо на своїх манекенницях. Дуже швидко Коко Шанель стала популярна серед художників, артистів, літераторів. Її друзями стали Пікассо, Стравінський, Лифар та інші. Хоча вона була коханою великого князя Дмитра Романова, та серце її належало герцогу Вестмінстерському, одному з найбагатших людей Великої Британії. Шанель створювала також прикраси, поєднуючи дорогоцінні камені з простими. І це було в історії моди нове, незвичне і... привабливе.

Едіт Піаф (1915-1963) – французька естрадна співачка, яка своїм голосом підкорила весь світ. Справжнє ім'я співачки Едіт Гасьон, народилася вона буквально на одній з паризьких вулиць: її мати не встигла добігти до лікарні. Едіт заробляла собі на життя співом у готелях. У жовтневі дні 1935 року її випадково почув господар кабаре Луї Лепле і запросив до себе на роботу. Власне Луї Лепле і вигадав для Едіт сценічний псевдонім Піаф, що означав на міському аргю – “горобчик”. Але, як виявилось, і “горобчик” може підкорити не лише Париж... Її надзвичайно тремтливий, пульсуючий, глибокий голос зачаровував весь світ. По-справжньому Едіт кохала відомого боксера Марселя Сердана, з яким познайомилася наприкінці 1946 року. Та їм не судилося бути разом: Марсель Сердан загинув – літак, у якому він летів в Америку до Едіт, зазнав катастрофи. Едіт не стала відмінити концерт в театрі-кабаре “Версаль”. Вона, приголомшена до глибини душі, знайшла в собі сили і заспівала свою пісню “Гімн кохання”, яку написала тоді, коли вони з Серданом були безмежно щасливі. Заспівала і знепритомніла.

Мати Тереза (1910-1997) – засновниця католицького Ордену милосердя, лауреат Нобелівської премії. Справжнє ім'я цієї жінки – Агнес Гонджа Бояджиу, за національністю вона була албанкою. Чому саме їй випала доля стати захисницею всіх знедолених і хворих людей? У в 1946 році мати Тереза жила усамітно в монастирі Лорето (Індія) поблизу Калькутти. Якось монахиня поїхала в притулок Дарджлінга, щоб підтримати страждених молитвами. І раптом відчула, ніби хтось кличе її піти у світ для виконання назначеної їй місії. “Я повинна була покинути монастир, – розповідала вона про цю подію, – і жити серед бідних, допомагаючи їм”. Невдовзі архієпископ Калькуттський благословив її на роботу в світ. Мати Тереза отримала індійське громадянство. Відтоді її одягом стало біле сари з голубою облямівкою і приколотим на плече розп'яттям. Вона відкривала притулки для дітей, будинки для перестарілих людей. Де б не появлялася ця жінка, люди усюди відчували добро, яке від неї випромінювалося, відчували спокій і самі, врешті, ставали добрішими, кращими, світліши-